

Decizie

Cu privire la plângerea Centrului Național de Prevenire a Abuzului față de Copii împotriva postului de televiziune TVC 21 și a jurnalistei Margarita Răducan

mun. Chișinău, Republica Moldova
nr. 01 din 25 septembrie 2020

Examinând în ședință¹ din 25 septembrie 2020 plângerea Asociației Obștești „Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii” (CNPAC), semnată de doamna Daniela Simboreanu, președinte, în care se solicită „examinarea încălcării prevederilor (...) Codului deontologic al jurnalistului din Republica Moldova în cadrul emisiunii „Important”, difuzată la postul de televiziune TVC 21 pe data de 3 septembrie 2020” (citată din plângerea CNPAC); reclamanta afirmă că în emisiune au fost prezentați copii în condiții de vulnerabilitate, nefiindu-le protejate datele cu caracter personal - au fost expuse poze și imagini video neblurate ale copiilor, a fost menționat numele și prenumele real al acestora, fapt ce poate conduce la identificarea copiilor și respectiv, la ulterioara etichetare, stigmatizare a acestora. În plângere se afirmă că realizatoarea și moderatoarea emisiunii, Margarita Răducan, nu a asigurat acuratețea informațiilor prezentate și a manifestat o atitudine părtinitoare, nu a fost solicitată opinia CNPAC și/sau participarea reprezentantului CNPAC la emisiune, cu toate că CNPAC a fost vizat direct în cadrul emisiunii,

luând act de autorecuzarea de la examinarea acestui caz a membrei Consiliului de Presă doamna Natalia Porubin,

examinând răspunsul doamnei Margarita Răducan la notificarea Secretariatului Consiliului de Presă în acest caz, în care reclamanta afirmă că (citată din răspunsul transmis prin intermediul rețelelor sociale): „Eu consider că NU am greșit în situația dată. Eu sunt mamă și am pus mai presus de orice interesul copiilor. Am toate actele necesare de la tatăl copiilor care îmi permiteau să utilizez datele cu caracter personal. Am respectat Legea privind datele cu caracter personal, art.5 și art.10. Am respectat Codul deontologic al jurnalistului art. 2.2, 2.20, 3.2, 3.4, 3.17. Tatăl nu este decăzut din drepturi părintești. M-am condus de principiul prezumției nevinovăției atunci când Direcția municipală protecția drepturilor copilului a menționat că el are dosare intentate în judecată”,

analizând emisiunile „Important”, difuzate de postul de televiziune TVC 21 la 3 septembrie 2020² și 24 septembrie 2020³, moderatoare – Margarita Răducan,

în lipsa reclamantei care a fost informată despre data și ora desfășurării ședinței Consiliului de Presă, și i s-a transmis linkul de acces la ședință,

în prezența reprezentantelor CNPAC doamnele Rodica Corețchi-Mocanu și Ala Pâslariuc, care au răspuns la întrebările de concretizare ale membrilor Consiliului de Presă,

bazându-se pe prevederile Codului deontologic al jurnalistului din Republica Moldova⁴ și pe Regulamentul de activitate a Consiliului de Presă⁵,

Consiliul de Presă din Republica Moldova adoptă următoarea decizie:

1. Consiliul de Presă constată că în emisiunea „Important” din 3 septembrie 2020 nu a fost asigurată protecția copiilor implicați în situații cu conotație negativă, iar normele privind acuratețea informației au fost neglijate. Astfel, informația a fost prezentată unilateral, iar moderatoarea a manifestat o atitudine diferită față de participanții la emisiune: vădit părtinitoare în cazul unora și vădit ostilă în cazul altora.
2. Consiliul de Presă constată că postul de televiziune TVC 21 și jurnalista Margarita Răducan au încălcat prevederile mai multor articole ale Codului deontologic al jurnalistului din Republica Moldova, inclusiv **art. 3.16** (Jurnalistul tratează cu deosebită acuratețe informația colectată despre copii, asigurându-se că publicarea unei atare informații nu va avea consecințe negative (sentimente de frică, suferință etc.) asupra acestora), **art. 3.17** (Jurnalistul protejează identitatea copiilor implicați în evenimente cu conotație negativă (accidente, infracțiuni, dispute familiale,

¹ Ședința Consiliului de Presă a avut loc în regim online, în condițiile stării de urgență în sănătatea publică în legătură cu pandemia de COVID-19

² https://www.facebook.com/watch/live/?v=2435800553379511&ref=watch_permalink

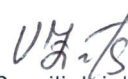
³ https://www.youtube.com/watch?v=1pOkR-ZuKoE&feature=emb_logo

⁴ <https://consiliuldepresa.md/ro/page/codul-deontologic-al-jurnalistului-din-r-moldova>

⁵ https://consiliuldepresa.md/upload/REGULAMENT_ACTIVITATE_CONSILIUL_DE_PRESA_FINAL.pdf

sinucideri, violență și abuz de orice fel etc.), inclusiv ca martori. Înregistrările audio/video și fotografiile trebuie modificate, pentru protejarea identității copiilor. Fac excepție situațiile în care identificarea copiilor este de interes public și cele în care jurnalistul acționează în interesul superior al copilului, cu sau fără acordul părinților sau al tutorilor), **art. 2.9** (Jurnalistul trebuie să obțină și să prezinte opinia tuturor părților relevante pentru subiect. Jurnalistul trebuie să demonstreze pluralitatea de opinii, chiar dacă nu este de acord cu acestea), **art. 3.14** (Jurnalistul tratează cu deosebită acuratețe informația colectată de la persoane în stare de șoc sau persoane neajutorate, asigurându-se că publicarea informației nu va leza drepturile acelor persoane și va încerca să anticipeze eventualele efecte negative asupra lor), **art. 3.15** (Jurnalistul nu profită de starea de vulnerabilitate a persoanelor și de necunoașterea de către acestea a drepturilor și libertăților lor, precum și nu le încurajează să recurgă la acțiuni umilitoare și care lezează demnitatea umană).

3. După analiza modului în care a fost acordat dreptul la replică Centrului Național de Prevenire a Abuzului față de Copii în emisiunea „Important” din 24 septembrie 2020, Consiliul de Presă constată că postul TVC 21 și moderatoarea emisiunii au încălcat prevederile **articolului 2.33** din Codul deontologic al jurnalistului din Republica Moldova (*Jurnalistul respectă principiul potrivit căruia orice persoană supusă criticii negative are dreptul la replică, prin care să precizeze informația inexactă sau să infirme informația. Dreptul la replică este asigurat doar dacă persoana vizată face referiri la fapte concrete din produsul jurnalistic, replica are dimensiuni rezonabile, nu aduce acuzații împotriva unei terțe părți și este formulată în termeni decenti*). Consiliul de Presă recomandă postului TVC 21 și autorilor emisiunii să trateze obligația deontologică de a acorda dreptul la replică cu bună credință, ca pe un gest de profesionalism și o oportunitate de a corecta erorile comise în materialul anterior și nu ca pe un prilej de răzbunare sau atac asupra sursei. Atacul verbal asupra invitaților în emisiuni sau/și asupra surselor de informații, admonestarea interlocutorilor, discutarea pe un ton ostil cu sursele/invitații sunt practici care afectează calitatea produsului jurnalistic și credibilitatea jurnalistului. Un jurnalist nu se substituie părților în conflict în cadrul materialelor pe care le realizează, ci păstrează echidistanța și le tratează cu profesionalism și bună credință.
4. Decizia poate fi contestată la fondatorii Consiliului de Presă în termen de 20 de zile din ziua comunicării textului deciziei.

Viorica Zaharia,
președinta Consiliului de Presă din R. Moldova